Niedziela 25-go listopada 1928 r. 20 gr.

Dziennik Białostocki

Redakcja. Rynek Kościuszki 1 tel. 63 — BIAŁYSTOK — Administracja. Legionowa 1 tel. 11. Konto P.K.O. 64106

Wróg Polski

Wasyl Wyszywany-Habsburg

„król" Ukrainy przyjechał do Polski

ŻYWIEC, 24. 11. Według pogłosek krążących tu uporczywie powrócił do Żywca b. arcyksiążę Wilhelm Habsburg — znany wróg Polski — pułkownik Wyszywany, który w czasie walk polsko-ukraińskich walczył po stronie Ukraińców i był kandydatem na króla Ukrainy.

Wiadomość ta wywołała w mieście wielkie poruszenie.

Trzy nowe olbrzymy powietrzne

przybędą dziś do Warszawy

POZNAŃ, 24.11. Wczoraj po południu przyleciały z Amsterdamu i wylądowały na lotnisku w Ławicy trzy pasażerskie samoloty typu Fokker VII.

Wspomniane aparaty są to duże, jednopłatowce z 8 miejscami dla pasażerów oraz dwoma dla pilota i mechanika.

Wszystkie trzy samoloty wystartują dziś około 12-ej w południe i odlecą do Warszawy. (Z).

Rozmowa posła Knolla

w urzędzie spraw zagranicznych w Berlinie

BERLIN, 24. 11. Wczoraj o g. 17 poseł polski w Berlinie Knoll przyjęty był w urzędzie spraw zagranicznych przy Wilhelmstrasse na półgodzinnej konferencji.

Wieczorem poseł Knoll wyjechał do Monachjum celem przeprowadzenia inspekcji tamtejszego konsulatu.

Chłopska wojna przeciw Sowietom

RYGA, 24.11. We wsi Ometyńce na Podolu, komisja wyborcza zamierzała ułożyć dwie listy: jedną uprawnionych do głosowania i drugą — pozbawionych praw wyborczych.

Włościanie otoczyli lokal komisji i oświadczyli, że nie pozwolą składać dwu list, gdyż głosować będą wszyscy.

W okręgu Dniepropietrowskim antysowiecką agitację prowadzą włościanie na targach, gdzie odbywają się wielotysięczne wiece, których rozpędzać niepodobna.

W Chersońszczyźnie rozpowszechniono odezwę, nawołującą ludność do wybierania tylko „prawdziwych gospodarzy", a nie „hołoty", bo tylko wówczas zapanuje prawda boska.

Most skazany na zagładę

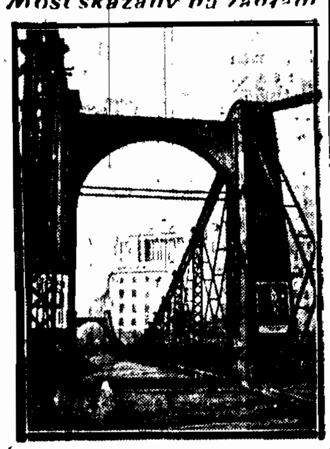

Stary... most w Londynie zostanie w najbliższym czasie zburzony, by ustąpić miejsca nowoczesnemu mostowi, odpowiedniemu dla nowej szaty największego miasta świata.

LEKKA POPRAWA w zdrowiu króla angielskiego

LONDYN, 24.11. — Tel. wł. — Wczoraj o g. 9 minut 45 wieczorem ogłoszono biuletyn o stanie zdrowia króla.

Według tego biuletynu temperatura, która o godzinie 1-ej po południu wynosiła 38,3 nieco spadła. Król miał dzień spokojny.

Ognisko zapalenia płuc się nie rozszerzyło.

Fryderyk-wieszatiel nie dostanie ziemi w Polsce

KATOWICE, 24. 11. Jak się dowiaduje korespondent naszego pisma, wyrok w sprawie b. komory cieszyńskiej jest już gotowy.

Sąd apelacyjny odrzuca pretensje Fryderyka Habsburga i w tenorze swoim jest dla b. arcyksięcia niekorzystniejszy, aniżeli wyrok pierwszej instancji.

Ogłoszenie wyroku nastąpi w najbliższych dniach.

Burze, wichry, ulewne deszcze

na zachodzie Europy

Statki toną, domy się walą, wielu rannych i zabitych

W Anglii

LONDYN, 24.11. Gwałtowna burza, jaka szalała wczoraj i dzisiejszej nocy nad Anglją, wyrządziła ogromne spustoszenia.

Jak dotychczas zdołano ustalić 5 osób poniosło śmierć od spadających odłamków muru.

W parkach, na ulicach, na wsi wicher powyrywał i połamał wiele drzew. Ulice zarzucone są odłamkami gzymsów i zerwanych kominów.

W Woodland runęło kilka domów. Około 500 osób straciło dach nad głową.

Komunikacja na kanale uległa przerwie, komunikacja transatlantycka odbywa się z opóźnieniem.

Wicher i deszcz szalał w nocy w Berlinie

BERLIN, 24. 11. Dzisiejszej nocy szalał w Berlinie silny wicher z równoczesnym ulewnym deszczem. Barometr spadł do 739 mm.

Na morzu Północnem

BERLIN, 24.11. Orkan szalejący nad Anglją przerzucił się późną nocą na wybrzeża Morza Północnego i zachodni Bałtyk.

Do zatok Łaby w porcie hamburskim wiatr wpędził ogromne masy wody, które rozlały się po bulwarach. Szkód większych nie zanotowano.

Rano oko orkanu przesunęło się nad Danją. Wicher pędził fale daleko wgłąb lądu. Tor kolejowy linji Aarhus — Rüshau w Jutlandji jest podmyty przez fale morskie.

Burza połączona z gwałtownym deszczem wybuchła tak nagle, że znajdujące się na morzu kutry rybackie nie zdołały schronić się do portów. O los ich istnieją poważne obawy.

BERLIN, 24. 11. Podczas wczorajszej burzy na Atlantyku zatonął niemiecki frachtowiec „Herrenwijk", pojemności 2.500 ton.

Na wołanie S.O.S. pospieszył z pomocą parowiec pasażerski „Estonja" i o godzinie 3 rano zdołał uratować 6 ludzi. W kilka godzin później uratowano jeszcze 100 rozbitków.

Reszta załogi w liczbie 13 osób utonęła.

Uratowani rozbitkowie z „Vestris"

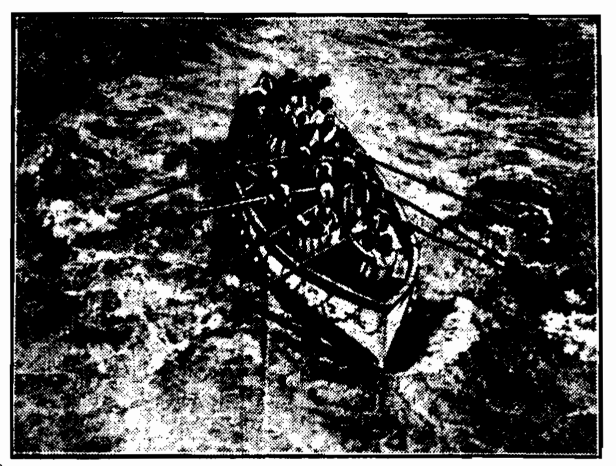

Szalupa z nieszczęśliwemi ofiarami wielkiej katastrofy przybywa do parowca „Berlin" który pospieszył im z pomocą.

Serja wystąpień z PPS nieskończona

P. Praussowa przystępuje do Frakcji Rewolucyjnej

WARSZAWA, 24.11. Wystąpienia z PPS trwają dalej.

Znana działaczka socjalistyczna p. Zofja Praussowa, która przed jakimś czasem złożyła mandat poselski, zgłosiła obecnie wystąpienie z PPS.

Pani Praussowa, jak słychać, zamierza zgłosić przystąpienie do Frakcji rewolucyjnej.

Niepowetowana strata na Śląsku

Kościół z 17-go wieku ofiarą pożaru

KATOWICE, 24.11. — Tel. wł. — Wczoraj o godz. 15.40 w miejscowości Świerklany Dolne w powiecie rybnickim spłonął doszczętnie stary kościół drewniany, pochodzący z 17-go wieku.

Pożar wybuchł od strony zakrystji i gwałtownie się rozszerzając, objął całą świątynię. Spłonęły również wszystkie obrazy i przybory do nabożeństw.

Szkody wynoszą 200.000 zł.

Przez Warszawę — Gdańsk do Moskwy

Nowy ambasador niemiecki przy rządzie Sowietów

BERLIN, 24.11. — Tel. wł. — Mimo, iż uchodziło prawie za rzecz pewną, iż ambasadorem niemieckim w Moskwie będzie mianowany podsekretarz stanu w urzędzie spr. zagranicznych, w ostatniej chwili Stresemann cofnął się i przedstawił prezydentowi Hindenburgowi na to stanowisko kandydaturę dr. Herberta von Dircksena. Hindenburg kandydaturę tę akceptował.

Dircksen, dotychczasowy kierownik wydziału wschodniego w urzędzie spraw zagranicznych, był w roku 1920 przydzielony do poselstwa niemieckiego w Warszawie. W latach następnych pełnił funkcje konsula generalnego w Gdańsku.

Następca Brockdorff-Rantzaua, liczący zaledwie 46 lat, ma za sobą wyjątkowo szybką karjerę w służbie dyplomatycznej, do której wstąpił dopiero po wojnie.

Nowy gabinet łotewski oprze się na większości prawicowej

RYGA, 24. 11. Prezydent państwa powierzył Celminowi misję utworzenia nowego gabinetu, opierającego się na większości prawicowej.

M. in. kandydatami do teki spraw zagranicznych wymienia się obecnego ministra Balodisa i posła prawicowego Berga.

Katastrofa trzymotorowego samolotu

3 osoby zabite

LONDYN, 24. 11. Donoszą z Nowego Jorku, że w pobliżu Spokane spadł trzymotorowy samolot pasażerski, przyczem trzy osoby natychmiast poniosły śmierć, a trzy są ciężko ranne.

BERLIN, 24. 11. Sekretarz legacyjny ambasady niemieckiej w Paryżu von Rintelen przydzielony jest do poselstwa niemieckiego w Warszawie.

Echa wielkiej katastrofy okrętowej

Parowiec „Berlin" na miejscu zatonięcia „Vestris" rzuca pasy ratunkowe. U góry po lewej stronie jeden z uratowanych p. Schmidt z Chicago, zdąża do zbawczego pasa po 21 godzinnej walce z falami.

Pod niemieckie dyktando

Sowiety przyparte za warciu traktatu handlowego kapitulują na froncie życia gospodarczego

BERLIN, 24. 11. — Tel. wł. — Sowiety, zdając sobie doskonale sprawę z tego, że jedynym pomostem, łączącym Rosję ze światem są Niemcy, przy rokowaniach o traktat handlowy godzą się obecnie na warunki, któreby jeszcze przed rokiem bez dyskusji odrzuciły.

Niemcy wysunęły jako bezwzględny warunek podjęcie rokowań żądania gwarancji, że w interpretowaniu pojęcia szpiegostwa przemysłowego Sowiety przyjmą wykładnię państw zachodnio-europejskich oraz że zmienią przepisy co do wjazdu, pobytu i osiedlenia, obowiązujące w komunikacji między obu państwami.

Mimo, iż w traktacie niemiecko-sowieckim sprawy te już uregulowano w granicach jaknajszerszej wzajemności, Niemcy uznały za niewystarczające dotychczasowe gwarancje sowieckie w sprawie przebywania i nieskrępowanej gospodarczej działalności obywateli niemieckich na terytorjum Sowietów.

O swojem odosobnieniu na wszystkich frontach przekonały się Sowiety jeszcze ostatnio po odmówieniu wizy wjazdowej do Ameryki dwom delegatom gospodarczym Sowietów Osińskiemu i Machlankowi, którzy mieli w Stanach Zjednoczonych zawrzeć przygotowaną już w szczegółach umowę w sprawie fabryki samochodów w Rosji kosztem 20 miljonów dolarów.

PODWYŻSZENIE POBORÓW URZĘDNIKÓW FRANCJI kosztem pół miljarda fr.

PARYŻ, 24.11. Izba deputowanych uchwaliła podwyższenie poborów ministrów ze 120.000 na 180.000 franków rocznie, prezydenta Republiki zaś z 600 tysięcy na 1.800.000 franków, na koszty reprezentacji zaś prezydenta 400 tysięcy franków.

Wreszcie Izba uchwaliła kredyt w wysokości pół miljarda franków na poprawę bytu urzędników państwowych.

JEDNOMINUTOWE TRZĘSIENIE ZIEMI w Rumunji

BUKARESZT, 24.11. W całym kraju odczuto wstrząśnienie ziemi, które trwało 1 minutę, nie wyrządzając żadnych szkód.

KOŚCIÓŁ ŚW. KRZYŻA W KRAKOWIE

Niepokojąca tajemnica skarbów

Komenda placu w Modlinie prowadzi poszukiwania na własną rękę

Poszukiwania skarbów zakopanych przez Moskali na terenie twierdzy modlińskiej, przeprowadzone ostatnio na podstawie planów przedstawionych przez por. rez. Szczuruka, obudziły przycichłe od kilku lat wersje o różnych miejscach ukrycia skrzyń ze złotem i kosztownościami.

W aktach komendy garnizonu znajduje się kilka protokułów zeznań byłych wojskowych armji rosyjskiej, — którzy udzielają komendzie placu informacji na temat miejsca zakopania skarbów. Niezależnie od tych zeznań, komenda placu posiada swoje własne wiadomości i spostrzeżenia na temat miejsca ukrycia złota, zrobione na podstawie obserwacyj oraz badań pewnych dokumentów rosyjskich i wywiadu.

Od dwu dni komenda placu prowadzi na własną rękę poszukiwania skarbów w miejscach wskazanych przez informatorów.

Dwunastu żołnierzy pod okiem oficera, przedstawiciela komendy garnizonu, prowadzi poszukiwania, posługując się głównie sondami żelaznemi trzymetrowej długości.

Wczoraj i onegdaj przesondowano dokładnie miejsce w pobliżu bramy warszawskiej, w okolicy filaru zburzonego mostu, oraz częściowo na podwórzu starego spichrza, stojącego przy ujściu Narwi do Wisły. Poszukiwania chwilowo nie dały wyniku.

GEN. SAMSONOWICI szefem sztabu rumuńskiego

BUKARESZT, 24. 11. Generał Samsonowici, były zastępca szefa sztabu generalnego, został mianowany szefem tegoż sztabu.

Niemieckie żyto idzie do Polski

Wstyd dla naszego rolnictwa

BYTOM, 24.11. Na podstawie statystyki, prowadzonej przez wrocławską izbę handlową, Niemcy zajmują pierwsze miejsce w imporcie żyta do Polski.

W miesiącach wrześniu i październiku wywieziono do Polski 13.628 ton żyta, wartości przeszło półtora miljona złotych. W tym samym czasie z Polski do Niemiec przywieziono zaledwie 144 tony żyta wartości zaledwie 84.000 złotych.

Bilans handlu żytem między Polską a Niemcami jest już od dłuższego czasu dla Niemiec aktywny.

Niepocieszeni!

Przewódcy drobnych partyjek sejmowych, którzy nietylko znaczną część swoich wpływów dawnych utracili, ale w dalszym ciągu tracą je w beznadziejnej walce z Marszałkiem Piłsudskim, nie spieszą się wcale, aby żalami swemi i goryczą dzielić się z wyborcami.

Zato tem skwapliwiej i tem żałośniej narzekają w kuluarach Sejmu, w swych zaciszných pokojach klubowych, wreszcie w tym ostatnim azylu strapionych serc poselskich, jakim jest bufet sejmowy.

— Mój Boże! — szepcą te serca strapione: — jakże przykro jest w dniach niedoli wspominać o minionem szczęściu!

Jakże słodki był los wielmożnego pana posła wtenczas, gdy na sprawy państwowe można było patrzeć wyłącznie przez nieźmącone szkło butelek, ustawionych w bufecie Wysokiej Izby!

Nie było wtenczas żadnych zagadek, żadnych niespodzianek, żadnych tajemnic! Wszystkie arkana ministerstw słaliały się po posadzce lokalów klubowych. Partje miały wprawdzie swoje sekrety przed państwem, ale państwo nie miało żadnych sekretów dla partyj. Reforma rolna była sprawą tak jasną i przejrzystą, jak iskrzący trunek, którym zapijano pakt lanckoroński.

A redukcja poborów urzędniczych? Czyż mogła nastręczać jakieś wątpliwości z chwilą gdy leader z lewicy porozumiał się co do niej z posłem Zdziechowskim? Pobory obcięto — i basta.

Kombinacje partyjne splatały się, rozplatały lekko, wdzięcznie, posuwiście, jak figury taneczne.

Chjena, mdlejąca w ramionach Piasta, już w następnej figurze mogła rzucać się w otwarte ramiona P.P.S. — i nikogo to w murach Sejmu nie dziwiło. Wszystko zdawało się takie proste. I wszystko uchodziło za niesłychanie parlamentarne.

I nie brakło uczonych w piśmie, którzy natychmiast wykładali, że to, co się odgrywa w Sejmie, nie szkodzi ani wskazaniom ojca Dmowskiego, ani dogmatom zakonu Marksa.

Gdy przedstawiciel klubu ludowego ruszył w pewnej chwili z posłem Stanisławem Grabskim w pierwszą parę mazura, ozwały się w Sejmie rzęsiste oklaski. Wszyscy przysięgali, że to cnota obywatelska objęła się wpół z rozumem politycznym i wycina dziarskie hołubce ku swemu pokrzepieniu.

A dziś? — Stęka poseł opozycji, siedząc w bufecie sejmowym przy stoliku, w gronie swych kolegów klubowych: — dziś wszystko jest niepewne. Nawet ten mandat, na którym siedzę, nie wiem jak długo będę piastował?

— Bo i prawda, — jęknął kolega — dziś rząd mocen jest każdej chwili Sejm rozwiązać i odesłać nas przed wyborców na ponowny egzamin... Brrr... zimno mi się robi na samą myśl o tem!

I gęsta mgła niepewności osiadła na oczach posłów, którym niegdyś wszystko przedstawiało się w kształtach tak lekkich, prostych i przejrzystych...

W milczeniu smętnie opuścili nosy.

Projekty podatkowe i sprawa b. czynszowników

W DRODZE Z PLENUM SEJMU DO KOMISJI

WARSZAWA, 24.11.

Sejm dokonał wczoraj pierwszego czytania nowych projektów podatkowych. Zgodnie z życzeniem rządu projekty odesłano do komisji.

Rozprawę zagaił bardzo rozumnem oświadczeniem p. Kościałkowski, który zwrócił uwagę, że podstawową zasadą normalnej współpracy Sejmu i rządu jest, aby przedłożenia ustawodawcze rządu, zwłaszcza dotyczące potrzeb skarbu były w Sejmie gruntownie i życzliwie traktowane.

Możność odrzucenia ich w pierwszem czytaniu bez rozpatrzenia w komisji, jest

jednym z błędów regulaminu

Sejmu i jeśli Sejm dąży do rzeczowej pracy, nie powinien wyzyskiwać tej możności.

Niechęć płacenia podatków zbyt dotkliwie odbiła się na losach dawnej Rzeczypospolitej i dlatego musi być szczególnie piętnowana. Obecnie, gdy poszczycić się możemy naszą walutą, równowagą budżetu i zarysowującą się poprawą bilansu handlowego, przedłożenia rządowe podyktowane troską o zabezpieczenie stałości stosunków zasługują

na sumienne rozpatrzenie

przez Sejm. Dyskusja nad projektami podatkowymi powinna odbyć się w fachowej komisji i dlatego B.B. głosować będzie za odesłaniem ich do komisji.

Rozprawa dalsza zeszła na poziom interesów stanowych.

Socjalistyczny poseł uciekł się nawet do porównań muzycznych. Wiem — mówił — że p. Bartel ma obszerną skalę i klawiatura jego sięga od allegro furioso aż do pianissimo.

Po przemówieniach przedstawicieli innych klubów przystąpiono do głosowania. W głosowaniu zwykłem

upadły wszystkie wnioski

o odrzucenie a limine projektów podatkowych i tem samem projekty te odesłano do komisji.

Zauważyć należy, iż Ukraińcy i Białorusini głosowali za odrzuceniem wszystkich czterech projektów. Stronnictwo chłopskie i piastowcy za odrzuceniem podatku gruntowego i majątkowego. Wyzwolenie za odrzuceniem tylko podatku gruntowego.

Po przerwie Izba przystąpiła do sprawy b. czynszowników, która przesłudze pech widoczny. Chodzi o zmianę niektórych przepisów ustawy o uwłaszczeniu b. czynszowników, b. wolnych ludzi i długoletnich dzierżawców na obszarach województw wschodnich. Załotnie długi nagłówek ustawy sygnalizuje jednocześnie trudności ustawodawcze. Z trudem projekt przebył drugie czytanie i wczoraj miało się odbyć wreszcie głosowanie.

Miano przystąpić do głosowania, gdy na trybunie stanął p. premier Bartel, który imieniem rządu przedłożył szereg własnych poprawek. M. inn. p. premier wnosił, aby zmienić proponowany przez komisje artykuł ustawy głoszący, iż za długoletnich dzierżawców uznani będą tacy, którzy przed 1 kwietnia 1905 objęli dane grunty w posiadanie, a nie mogli ich kupić na własność z powodu przepisów rosyjskich zawierających ograniczenia narodowościowe lub wyznaniowe". P. premier zgłosił wniosek, aby ostatnie, ujęte w cudzysłów wyrazy zastąpić słowami: „skierowanych przeciwko Polakom".

Wniosek rządowy wywołał sprzeciwy na ławach żydowskich i białoruskich. Poseł Jeremicz dowodził nawet, iż w razie uchwalenia tej poprawki urzędnicy posługiwać się będą „tajnym okólnikiem," który nie pozwala na nabywanie ziemi przez ludność prawosławną".

Premier Bartel z miejsca zaprzeczył, jakoby za jego urzędowania taki okólnik był wydany.

Głosowanie odbyło się pod koniec posiedzenia w warunkach, które

świadczą o rozdźwięku,

jakie wywołała ta drobna w rzeczy samej sprawa.

Przed głosowaniem p. Piasecki w imieniu B.B. wniósł o odesłanie ustawy do komisji z wyznaczeniem 10 tygodniowego terminu dla przedłożenia sprawozdania.

Wniosek ten jednak upadł a wówczas p. Piasecki oświadczył, że klub B.B. w głosowaniu udziału nie weźmie, poczem posłowie z B.B.

zaczęli opuszczać sale.

Przystąpiono do głosowania. W nieobecności posłów z B.B. odrzucono poprawki rządowe.

Za wszystkiemi poprawkami rządowemi głosował Klub narodowy i p. Piasecki, który sam pozostał na ławach B.B.

P. premier Bartel śledził przebieg głosowania, w którem Klub narodowy stale głosował za poprawkami rządu. W pewnym momencie p. premier zwrócił się do ław Klubu narodowego i z uśmiechem na twarzy zawołał:

— Dziękuję za poparcie.

P. Stroński: Przy Tobie Panie stoimy, choć stać nie chcemy. (Wesołość).

Ustawę przyjęto w drugiem czytaniu.

P. premier Bartel prosił, ażeby ustawę tę

odesłać jeszcze do komisji.

Tak też zrobiono. Do komisji odesłane będą także poprawki zgłaszane do trzeciego czytania.

Przystąpiono do wniosków nagłych.

Przy tej sposobności marszałek Daszyński zauważył, że niestety nadużywa się nagłości dla różnych wniosków na każdem posiedzeniu. Zwracam się z apelem do panów posłów:

Nie zajeżdżajcie tego konia na śmierć tak, jak to już zrobiono z interpelacjami. (Potakiwania).

Następne posiedzenie 30 b. m.

Polski węgiel i nawozy sztuczne

w drodze do Węgier

W ciągu ostatniego roku gospodarczego wysłaliśmy na Węgry 5 tysięcy tonn superfosfatu polskiego wartości 600 tys. zł. Eksport ten doszedł do skutku na zasadzie specjalnego układu międzynarodowego, zawartego na posiedzeniu porozumiewawczem Związku producentów superfosfatu.

W ciągu września br. eksportowaliśmy na Węgry 76.000 ton węgla, czyli o 9.000 tonn więcej, niż we wrześniu roku ubiegłego i o 7 tys. tonn więcej, niż w sierpniu br. W październiku i listopadzie eksport węgla polskiego na Węgry wzrastał w dalszym ciągu.

Poza tem wywozimy na Węgry coraz więcej nafty i produktów naftowych, chemikaljа, artykuły przemysłowe i maszyny rolnicze, oraz wyroby ciężkiego przemysłu.

Polska odzież i bielizna dla Sowietów

Zamówienia w Łodzi i Bielsku na milion dolarów

Przedstawiciele sowieckiej misji handlowej doszli w Łodzi do porozumienia w sprawie nabycia znacznego transportu wyrobów włókienniczych bawełnianych i wełnianych dla Sowietów.

Ogólna wartość tranzakcji wynosić ma wraz z zamówieniami dla bielskiego przemysłu wełnianego około 1 milj. dolarów.

Przemysłowcy łódzcy udzielają misji sowieckiej rocznego kredytu wekslowego.

Miljon złotych

na naprawę walących się domów

Z 30 miljonów złotych, przeznaczanych na rozwój ruchu budowlanego w stolicy w roku przyszłym, Bank Gospodarstwa Krajowego rozdzielił już w tym roku 25 miljonów.

Pozostało więc tylko 5 miljonów, zgodzo 4 miljony będą przeznaczone na wykończanie rozpoczętych już budowli, a 1 miljon — na naprawę walących się domów.

Straszna śmierć górnika

pod zwałami węgla

KATOWICE. 24.11. Onegdaj po południu na terenie kopalni „Richthofen" oberwały się zwały węgla, które przysypały rębacza Synowca.

Ciężko rannego górnika przewieziono niezwłocznie do lecznicy w Mysłowicach, gdzie zmarł w dniu dzisiejszym.

Zmiany

w polskich konsulatach

BYTOM, 24. 11. Mianowanie generalnym konsulem Rzplitej w Bytomiu p. Leona Malhommea spowodowało jednocześnie przeniesienie brata jego Henryka Malhommea, dotychczasowego zastępcę generalnego konsula na stanowisko kierownika konsulatu w Kwidzyniu z jednoczesnym awansem na konsula.

NOWY PRZEDSTAWICIEL P. A. T. W MOSKWIE

p. Stefan Stok

Dotychczasowy korespondent Polskiej Agencji Telegraficznej w Moskwie, p. Szmidt, udaje się na studja do Paryża.

Na stanowisko to mianowany został p. Stefan Stok, przedstawiciel prezydjum Rady ministrów w P. A. T. Wyjazd p. Stoka do Moskwy nastąpi w tych dniach.

W pochodzie w nieznaną przyszłość

PRZY ZMNIEJSZONEJ LICZBIE URODZIN — GROŹBA NIEDOBORU REKRUTA

W latach wielkiej wojny na ziemiach polskich zmniejszyła się znacznie liczba urodzin. Szczególnie dotyczy to lat 1916, 1917 i 1918. Powodem tego zjawiska był odpływ mężczyzn z miejsc stałego zamieszkania na fronty bojowe, oraz niepomyślne warunki życiowe.

W pierwszych latach powojennych skutki takiego stanu rzeczy nie były widoczne dla przeciętnego obserwatora. Dopiero kiedy roczniki 1916, 1917 i 1918 zaczęły dorastać do wieku szkolnego, uwidocznilo się, że

świat dziecięcy w Polsce

skurczył się niepomiernie.

Kiedy naprzykład w roku szkolnym 1921-22 na obszarze Rzeczypospolitej dzieci w wieku szkoły powszechnej było 5.075.166 (tj. dzieci urodzonych przed i na początku wojny) — to już w roku 1925-26 było tylko 3.941.967, w r. 1926-7 — 3.609.098, a w roku bieżącym — 3.638.525.

Na podstawie oficjalnych zestawień, dotyczących stanu urodzeń w Polsce po wojnie, dopiero w roku szkolnym 1933-34 dojdziemy do liczby 5.201.843 dzieci w wieku szkoły powszechnej, czyli do normy przedwojennej.

Z cyfr tych wynika, że stanęliśmy już oko w oko wobec faktu niedoboru dzieci w wieku szkolnym, za kilka zaś lat odczujemy

niedobór rekruta,

a w konsekwencji niedobór obywateli, na których barkach spocząć ma ciężar obowiązków wobec państwa i społeczeństwa.

W położeniu tem znalazła się nie tylko Polska. Na niedobór dzieci z okresu wojny cierpią również i inne kraje, nad któremi przeszła wojenna wichura. Wszędzie też słychać skargi, iż to pokolenie jest nerwowe i wymagające troskliwej opieki.

To też i my w Polsce wytężyć musimy siły, aby młodzież, która obecnie weszła w wiek szkolny, otoczyć szczególną opieką. Musimy dać jej jak najlepsze warunki zdrowotne i zapewnić rozwój fizyczny, aby

zdrowiem i siłą

mogła w przyszłości powetować niedobór liczebny swego pokolenia. Musimy wreszcie dać jej takie warunki wychowania ogólnego, aby ilość mogła zastąpić jakością.

A gdy z tą uporamy się troską — czeka nas druga. Od roku szkolnego 1933-34 zacznie się bardzo szybki napływ dzieci do szkół. W roku 1939-40 będziemy mieli już przeszło

6 miljonów dzieci

w wieku szkoły powszechnej. W ten sposób staniemy przed koniecznością przygotowania podwójnej ilości szkół w stosunku do potrzeb obecnych, oraz znacznego powiększenia personelu nauczycielskiego.

Wszystkie te kwestje, co z uznaniem stwierdzić należy, znalazły w ministerstwie oświaty całkowite zrozumienie. Chodzi o to, aby w pierwszym rzędzie kwestja skutków społeczno - państwowych niedoboru dzieci, jako bliższa, znalazła odczucie w całem społeczeństwie.

Morderczy sufit

RZYM, 24.11. W miejscowości Pontevico zawalił się sufit w pensjonacie żeńskim, przyczem jedna z dziewcząt odniosła tak ciężkie rany, iż życiu jej grozi niebezpieczeństwo, nauczycielka już umarła, a resztę ofiar w liczbie 29 przewieziono do szpitala.

Propaganda Polski

i pobratymczej Czechosłowacji na zasadzie wzajemności

WARSZAWA, 24.11.

Rząd polski zgodził się na propozycję Czechosłowacji, by dla uczczenia odzyskanej niepodległości obu krajów, wygłaszano w średnich szkołach czeskich pogadanki o Polsce, a w szkołach polskich — pogadanki o Czechosłowacji.

Polskie ministerstwo oświaty wydało już odpowiednie zarządzenie kuratorjom. W szkołach wygłaszane są 20-minutowe pogadanki o Czechosłowacji.

W dniu 1 grudnia ta akcja propagandowa będzie obustronnie ukończona.

W połowie stycznia budżet zajdzie

pod obrady Sejmu

WARSZAWA, 24.11.

Na najbliższem posiedzeniu komisji budżetowej prezes Byrka zaapelował do posłów, aby szybciej opracowywali przydzielone sobie referaty.

Marszałek Daszyński poparłszy ten apel wyraził życzenie, aby Izba między 15 a 20 stycznia mogła przystąpić do obrad nad budżetem.

PIERWSZY PRZELOT

nad biegunem południowym

NOWY JORK. 24.11. — Tel. wł. Lotnik Wilkins telegrafuje z portu Stanley na wyspach Falklandzkich, że udało mu się przelecieć nad biegunem południowym.

Poddany szacha perskiego w Katowicach

Stały klient sądów śląskich

KATOWICE. 24.11. — Tel. wł. — Poddany szacha perskiego Aga Mirza Ruchrosan, znany na Śląsku i wielokrotnie już karany przemytnik, ujęty został ponownie w Katowicach.

W kryjówce jego znalazła straż graniczna duże zapasy przemyconego tytoniu i cygar niemieckich oraz garnitury wojskowych łyżek ołowianych niemieckiego pochodzenia. (Ar.).

RADJO WARSZAWSKIE

WARSZAWA (Długość fali 1111 m.) Godz. 10 m. 15: Transmisja nabożeństwa z katedry wileńskiej. G. 11 m. 56: Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny. G. 12 m. 10: Transmisja koncertu z Filharmonji warszawskiej. Wykonawcy: orkiestra symfoniczna i p. M. Fliederbaum (skrzypce). W programie utwory Beethovena. G. 14: „Pogadanka dla gospodyń wiejskich" — odczyt p. M. Karczewskiej. G. 14 m. 20: „Zaraźliwe zapalenie płuc u koni" — odczyt prof. L. Dobrzańskiego. G. 14 m. 40: „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze" — odczyt dyr. S. Medrzeckiego. G. 15 m. 15: Transmisja z Filharmonji warszawskiej koncertu w wyk. orkiestry i p. G. Hartena (fort.). G. 17 m. 20: „Egzotyzm w powojennej powieści francuskiej" — odczyt p. W. Rogowicza. G. 17 m. 45: „Chwilka lotnicza" — wyp. red. J. Osiński. G. 18: Koncert popularny w wyk. orkiestry oraz p. T. Bocheńskiego (kwadrans lektury literackiej). G. 19 m. 20: „Z włóczęgi myśliwskiej" — odczyt p. St. Dzikowskiego. G. 19 m. 56: Sygnał czasu. G. 20: „Rozrywki umysłowe". G. 20 m. 30: Koncert, poświęcony twórczości Ryszarda Straussa. Transmisja z Krakowa. G. 22 m. 30: Muzyka taneczna z dancingu „Oaza".

Smiertelna uczta weselna

109 osób otrutych kawą

Niedawno prasa francuska przyniosła wiadomość, że wszyscy mieszkańcy pewnej wsi w departamencie Loary rozchorowali się ciężko wskutek wypicia zatrutego wina.

O podobnym, ale jeszcze bardziej dramatycznym wypadku donosi „Intransigeant" z miejscowości w okolicy Montpellier.

Jeden z tamtejszych mieszkańców po wypiciu filiżanki kawy przez samego siebie upalonej, zachorował wśród ciężkich objawów otrucia i zmarł.

Następnego dnia 108 osób na uczcie weselnej dostało straszliwych boleści również po wypiciu kawy. Jedno sześcioletnie dziecko umarło.

Dotychczas nie stwierdzono, czy zatrucie spowodowała kawa, czy też jest jakaś inna przyczyna tych masowych wypadków choroby.

P. Prezydent Rzplitej na nabożeństwie

WARSZAWA, 24.11.

Dziś o godz. 9 i pół zrana w kościele katedralnym odbyło się nabożeństwo żałobne za ś. p. Franciszka Mościckiego, syna p. Prezydenta Rzplitej, zmarłego w ub. roku.

Na nabożeństwie obecny był p. Prezydent Mościcki z małżonką i rodziną, członkowie Rządu i przedstawiciele wojska oraz licznych sfer społeczeństwa.

Dobrze się zasłużył sportowi polskiemu

Urząd Wychowania Fizycznego

Znakomicie rozwijająca się akcja państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego ilustrują cyfry. W ciągu 2 lat działalności Urząd wybudował 300 boisk sportowych 85 placów 13 pływalni, hale gimnastyczne tory kolarskie, kilkadziesiąt kortów tenisowych i kilkaset strzelnic, w tem 200—szkolnych.

W stanie budowy znajduje się 100 boisk, 30 placów, 11 pływalni, 14 hal gimnastycznych kilkaset strzelnic, kortów tennisowych i t. d.

Te wymowne cyfry najlepiej świadczą o owocnej działalności Urzędu i jego kierownika płk. Ulrycha.

NOWY KIEROWNIK SZKOLNICTWA ŚREDNIEGO w ministerstwie oświaty

WARSZAWA, 24.11.

W najbliższym czasie stanowisko naczelnika wydziału szkół średnich w min. oświaty obejmie p. Pieracki, dotychczasowy kurator szkolny w Lublinie.

P. Zagórowski, który pełni od dłuższego czasu obowiązki kierownika szkolnictwa średniego, przejdzie na inne stanowisko w ministerstwie.

Hołd zasługom wielkiego patrjoty

Komitet fundacji im. St. Popowskiego uczcił profesora Benedykta Dybowskiego

Niezwykle dopodobna niemal historja życia ludzkiego: profesor Szkoły Głównej w Warszawie, członek Rządu Narodowego w roku 1863-im, „katorżnik" - zesłaniec na Syberji, lekarz okręgowy na Kamczatce i wreszcie profesor Wszechnicy lwowskiej.

W tych kilku słowach streszcza się żywot wielkiego patrjoty czcigodnego profesora Benedykta Dybowskiego, a raczej najwybitniejsze etapy tego zacnego i owocnego życia.

Treścią jego było niezmiennie dążenie do podniesienia swego otoczenia pod względem intelektualnym i moralnym, a go profesora.

zawsze z myślą o Polsce i o chwale imienia polskiego.

Niestrudzony pracownik na niwie społeczno - narodowej, nie szczędził ofiarnej kształcącej i uszlachetniającej pracy w dziedzinie wychowania publicznego, słusznie się też stało, że komitet im. St. Popowskiego na posiedzeniu w dn. 15 b. m. właśnie prof. Benedyktowi Dybowskiemu przyznał przez aklamację nagrodę w kwocie zł. 5000 jako najzasłużeńszemu pedagogowi polskiemu.

Przyznanie tej nagrody jest wyrazem hołdu dla niepożytych zasług czcigodnego

Reorganizacja M. S. Wojsk.

Połowa oficerów i wszyscy podoficerowie z biur do linji

WARSZAWA, 24.11.

Pogłoski o zamierzonej znacznej redukcji oficerów z wojskowych władz centralnych zaczynają się sprawdzać.

Najnowszy Dziennik Rozkazów M. S. Wojsk. przynosi pierwszą zapowiedź tych zmian reorganizacyjnych wewnątrz samego ministerstwa.

W miejsce unieważnionych organizacji i składów osobowych 5 biur centralnych ustanowiono nowe etaty, niemal o połowę mniejsze od dotychczasowych.

Tyczy to się biura ogólno - organizacyjnego, biura uzupełnień, oraz departamentów piechoty, kawalerji i artylerji.

W każdym z tych departamentów pozostaną tylko dwa wydziały: ogólny i wydział studjów, inne ulegają likwidacji. Referaty personalne, prowadzone dotychczas w każdym departamencie osobno, będą scentralizowane w biurze personalnem M. S. Wojsk.

Równocześnie z częściową redukcją stanowisk oficerskich odejdą z tych biur do linji wszyscy podoficerowie, a czynności ich prowadzić będą funkcjonarjusze cywilni.

Zmiany te nastąpią z Nowym Rokiem i niezawodnie pociągną za sobą podobne redukcje w pozostałych biurach centralnych.

Gen. Weygand o wojnie polsko-sowieckiej

na zebraniu przyjaciół Francji i Polski w Brukseli

Gen. Weygand, do niedawna szef sztabu marszałka Focha, na zaproszenie dwóch towarzystw w Brukseli „Przyjaciół Francji" i „Przyjaciół belgijsko - polskich" przybył do Brukseli, gdzie wygłosił odczyt o wojnie polsko - sowieckiej w r. 1920 i roli, jaka w niej odegrał.

Gen. Weygand, posiłkując się mapami wojskowemi, streścił najpierw pokrótce wypadki, jakie poprzedziły bitwę pod Warszawą w 1920 r., a mianowicie kampanję propagandową Sowietów, zamiary Polski stworzenia z Ukrainy państwa-tamponu pomiędzy Rosją a Polską, klęskę białogwardyjskich armji rosyjskich, wreszcie ofenzywę polską aż do zajęcia Kijowa i wycofania się z nad Dniepru.

Następnie gen. Weygand scharakteryzował poczynione przez siebie od przybycia do Polski propozycje co do współpracy z naczelnem dowództwem polskiem, reorganizację armji polskiej i wreszcie ostateczną ofenzywę polską, która doprowadziła do zwycięskiej bitwy i klęski armji sowieckiej na prawym brzegu Wisły, aż dozupełnego uwolnienia terytorjum polskiego od żołdactwa bolszewickiego.

Liczne audytorjum nagrodziło znakomitego generała francuskiego entuzjastycznemi oklaskami.

Tegoż dnia wieczorem obadwa wymienione towarzystwa wydały bankiet na cześć gen. Weyganda z udziałem wielu wybitnych generałów belgijskich, attaché wojskowego Francji i jego pomocników, przedstawicieli sfer wojskowych i politycznych w Belgji itp.

W bankiecie tym wzięli również udział polski chargé d'affaires z personelem poselstwa polskiego, konsul polski w Brukseli, oraz liczni członkowie towarzystw „Przyjaciół Francji i Polski".

WINSZUJEMY

Dziś: Katarzynie i Erazmowi.
Jutro: Piotrowi i Konradowi.

GIEŁDA

WARSZAWA, 24.11.

Metale

Rubel złoty 4.64, Dolar srebrny 8.47, Rubel srebrny 3.03, Srebrny bilon rosyjski 1.42.

Dewizy

Berlin 212.54, Gdańsk 172.93, Belgja 123.92, Holandja 358.05, Londyn 43.25, N. Jork 8.9, Paryż 34.85, Praga 26.42.75, Szwajcarja 171.73, Wiedeń 125.32, Włochy 46.74, Czerwoniec 18.2.

Papiery lokacyjne

Dolarówka 90.5, 5 proc. pożyczka konw. 67, 10 proc. pożyczka kolejowa 102.5, 6 proc. pożyczka dolarowa 85, 4 proc. pożyczka inw. 117, 4 i pół proc. LZ. Ziemskie 48, 4 i pół proc. LZ. m. Warszawy 48.25, 8 proc. LZ. m. Warszawy 68.5.

Akcje

B. Polski 175, B. Dyskontowy 134.5, B. Handlowy 120, B. Przem. we Lwowie 108, B. Zw. Sp. Zar. 81, Kijewski 96, Spiess 205, Elektr. Dąbrow. 88, Pol. Tow. El. 11, Chodorów 215, Czersk 3.65, Częstochowa 50, Gosławice 45, Warsz. Cukier 47, Węgiel 91.5, Nobel 25.5, Cegielski 42.5, Lilpop 36, Modrzejów 33, Norblin 205, Ostrowieckie 100, Rohn 12, Rudzki 41, Starachowice 40, Zieleniewski 147, Zawiercie 17.75, Żyrardów 13, Borkowski 15, Haberbusch 215.

Społeczeństwo -- „granat. mundurom"

Tydzień policyjnego Domu Zdrowia od dnia 27.XI do 4.XII-1928 r.

10 lat temu nie mieliśmy swego Państwa, nie mogliśmy mieć i swojej władzy. Władza panosząca się na ziemiach Polskich była nam obcą, była nam wrogą i każdy obywatel czujący po polsku, odwracał się z niechęcią od funkcjonarjuszy zaborczych, którzy zresztą byli otaczani specjalną opieką urzędujących w zaborach, szczególniejszą zaś opieką otaczali swego policjanta. Byli to specjalni gnębiciele polskości, za co od nas otrzymywali w nagrodę pogardę. Dziś jesteśmy panami swego kraju, mamy własną policję, która stoi na straży naszych interesów i zaznaczyła swe postępowanie gorliwością przy wykonywaniu trudnych i niewdzięcznych obowiązków, kładąc w ofierze częstokroć zdrowie, a nawet życie Plagą policji jest gruźlica, w szeregach P.P. jak wykazuje obecnie statystyka znajduje się przeszło 40 proc. chorych na gruźlicę. Świadoma niebezpieczeństwa policja polska wykazała wielką sprężystość i energję w walce z wrogiem, stwarzając „Policyjny Dom Zdrowia" czerpiąc fundusze przeważnie ze składek członkowskich wynosrących 300.000 zł. rocznie. Jakkolwiek z biegiem czasu instytucja ta rozwija się, jednakże gruźlica tak wzrasta w szeregach policji, iż sumy te na jakie może pozwolić sobie organizacja, niemogą skutecznie pomagać zagrożonemu zdrowiu naszych stróżów bezpieczeństwa. Wobec tego policyjny dom zdrowia urządza pod protektoratem Pani Marszałkowej Piłsudskiej loterję fantową i inne imprezy dochodowe, z których dochód przeznaczony będzie na rozbudowę Sanatorjów dla piersiowo chorych policjantów. By poprzeć akcję, społeczeństwo wszystkich powiatów doceniając wartość i zasługi naszej policji, zorganizowało na swych terenach Komitety, mające na celu współdziałanie z „Policyjnem Domem Zdrowia".

W Białymstoku również zorganizowany został Komitet, na czele którego stoi działacz społeczny —p Franz, prezes Izby Skarbowej. Celem zasilenia funduszów na akcję przeciwgruźliczą wśród policjantów, odbędzie się w Białymstoku „Tydzień Policyjnego Domu Zdrowia" (27.XI—4 XII).

W tygodniu tym Komitet urządza imprezy dochodowe (2.XII—Towarzystka zabawa w cukierni „Lux"; 4 XII — przedstawienie w teatrze „Palace"). Niewątpliwie społeczeństwo białostockie pośpieszy z pomocą tym, którzy nad bezpieczeństwem jego czuwają.

—x—

Nie jest to dla nas tajemnicą wcale:
Pixavon tworzy bujne włosów fale.

Za bigamję

Stanisław Koneczny—st. sierżant W. P. i p Melanja Knefel zasiedli 22 b. m. na ławie podsądnych w Sądzie Okręgowym oskarżeni o bigamję.

P. Koneczny będąc w związku małżeńskim od 1909 r. z Anną z domu Wojnarowską, dn. 3 czerwca 1922 r. wstąpił powtórnie w związek małżeński z Melanją Knefel, w tutejszym kościele ewangielickim.

Po rozpoznaniu sprawy Sąd skazał Stanisława Konecznego na 6 miesięcy więzienia, zawieszając wykonanie kary na 2 lata. Melanja Knefel została uniewinniona.

—xx—

„Car Paweł I"

Dziś, dnia 25 b.m., punktualnie o godzinie 8.45, w sal teatru „Palace", Zespół Artystyczny Reduty w pełnym składzie wystąpi w dramacie D. Mereżkowskiego „Car Paweł I". Rolę tytułową kreuje znakomity artysta—Kazimierz Junosza-Stępowski. Tragiczne dzieje zamordowanego cara Pawła, przedstawia świetny dramaturg rosyjski niesłychanie plastycznie, malując jednocześnie obyczajowość i umysłowość ówczesnej kamarylli dworskiej.

Postać „Pawła I" w ujęciu Junoszy-Stępowskiego, to kreacja niezapomniana, która na tle celującego w ensemble'ach Zespołu Reduty nabiera blasku i prawdy rzadko spotykanej.

Baczność lokatorzy

Jak co roku, tak i obecnie w terminie do 1 stycznia winni lokatorzy wypełnić specjalne formularze, podając ilość i zatrudnienie osób zajmujących dane mieszkanie. Formularze należy wręczyć właścicielom nieruchomości, którzy znowu oddają je w terminie do 15 stycznia do Urzędu Skarbowego. Lokatorzy winni żądać formularzy od swoich właścicieli nieruchomości, którym Urząd Skarbowy rozsyła je.

Za niedołożenie formularzy grozi kara pieniężne.

Wszędzie pożądane

KALOSZE i ŚNIEGOWCE

PEPEGE

Polski Przemysł Gumowy T. A. Grudziądz

KREMEON
bieli i udelikatnia cerę
J. & S. Stempniewicz · Poznań

Kurs gospodarczy

w województwie białostockiem.

Państwowy bank rolny urządza w porozumieniu z p. wojewodą białostockim sześciodniowy kurs umiejętności prowadzenia gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, przeznaczony dla rachmistrzów, członków zarządów i komisji rewizyjnych tych kas, sekretarzy gminnych, członków rad gminnych i osób interesujących się ich prowadzeniem.

Kurs ten odbędzie się w Grodnie w dniach od 10 do 15 grudnia r. b. włącznie. Na kurs zapisywać się mogą kandydaci z powiatów Augustowskiego Białostockiego, Bielskiego, Grodzieńskiego, Sokólskiego, Szczuczyńskiego, Suwalskiego i Wołkowyskiego.

Kursy są bezpłatne. Słuchacze ponoszą wyłącznie koszta noclegów, pożywienia i przejazdów. Zapisy przyjmuje urząd wojewódzki za pośrednictwem wydziałów powiatowych oraz bezpośrednio państwowy bank rolny, wydział kredytu krótkoterminowego instytucji centralnej Warszawa, Nowogródzka 50.

—x—

Koncesjowane przez M.W.R i O.P.
Kursa Kroju i Szycia
w Białymstoku, R.-Kościuszki 13
Uczenice kończące pełne kursa otrzymują świadectwa, oraz dyplomy cechowe.
Przyjezdnym mieszkanie zapewnione

Podziemny korytarz z Białegostoku do Tykocina (?)

W związku z wiadomościami w prasie o robotach podziemnych w Modlinie i poszukiwaniu tam skarbów, warto zaznaczyć, że przed kilku tygodniami do Województwa wpłynęło podanie pewnego archeologa-studenta, o pozwolenie mu rozkopania gruntów na terenie Pałacu Branickich, ponieważ wedle jego twierdzeń istnieje podziemny korytarz, prowadzący z Białegostoku do Tykocina.

Pan Wojewoda odmówił prośbie.

—xx—

Dr. Aleksander Gurwicz
Specjalność choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Leczenie i prześwietlanie promieniami Rentgena i lampą Kwarcową.
Przegrzewanie za pomocą aparatu „Diatermji"
Przyjmuje od godziny 9 do 1 i od 4 do 8 w Białymstok, ul. Lipowa, 17 tel. 6-40.

Dr. J. Walewski
Choroby weneryczne skórne i moczopłciowe
Naświetl. lampą kwarcową
Leczenie zapomocą aparatu „Diatermia"
Przyjmuje rano do 1 od 4 do 8 w. Robiety 4—po poł. W niedzielę od 4—6 pp.
ul. Sienkiewicza 14, m. 3 (II piętro)
Telefon 9-40.

Doktór M. Kanel
Choroby weneryczne, skórne i włosów.
Leczenie i prześwietlania promieniami RENTGENA, głębokie przegrzewania za pomocą aparatu „Diatermją".
Naświetlania Lampą Kwarcową
Przyjmuje od 9-12 i 5-8 w. Kobiety od 4-5 pp.
Białystok, ul. Sienkiewicza 27, tel. 5-00

Niezbędne w każdym biurze
MASZYNY DO PISANIA
„UNDERWOOD"
ARYTMOMETRY
„ORIGINAL - ODHNER"
ZAPISUJĄCE MASZYNY DO LICZENIA
„SUNDSTRAND„
POWIELACZE ANGIELSKIE „ELLAMS"
Reparacja maszyn do pisania i do liczenia
Jen. Repr. G. GERLACH WARSZAWA Ossolińskich 4 Telef. 1-77

Introligatornia
przy księgarni A. Brzostowskiego
WYKONUJE oprawy książek dokładnie i szybko; przy większych partjach ulgi w płaceniu.

Izaak Josem
LEKARZ-DENTYSTA
Choroby zębów i jamy ustnej
Sztuczne zęby
Przyjmuje od 10—2 i od 4—6 w.
Ul. Warszawska № 7, telefon 69.

OGŁOSZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Białymstoku I rewiru m Białegostoku, Franciszek Dziarski, zamieszkały przy ul. Artyleryjskiej w domu Nr. 4, ogłasza, że w dniu 5 grudnia 1928 r. od godz. 10-ej rano w Białymstoku przy ul Sienkiewicza pod Nr. 20, w sklepie Lejzora Okrąińskiego odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: rozpylaczy blaszanych, ekstraktu „Fortuna i in., oszacowanych na 552 zł.

Spis rzeczy i ich szacunek można obejrzeć w dzień licytacji.

Białystok, 20.XI-1928 r.

BYT ZAPEWNIONY
Kursy Samochodowe
H. PRYLIŃSKIEGO
Warszawa, Aleje Jerozolimskie 27.
Samochody szkolne o PODWÓJNEJ KIEROWNICY — Patent światowy,
ułatwiający i przyspieszający naukę.
Szybkie i gruntowne nauczanie.
OPIEKA i MIESZKANIE dla przyjezdnych.
Kursy zawodowe i gentelmeńskie.
Szkoła prowadzi osobne kursy motocyklowe.
Gwarancja otrzymania prawa jazdy

HEMOROIDY

HEMORIN
KLAWE

Zapowiedź Reduty W niedzielę 25 listopada rb. o godzinie 8 min. 45 wieczór
w sali teatru „Palace"
Car Paweł I
Dramat w 9 obrazach D. Mereżkowskiego
W roli tytułowej:
Kazimierz-Junosza Stępowski
Pełny zespół artystyczny „Reduty" (45 osób).
Orkiestra wojskowa. Ubiory historyczne

Potężny Koncern Angielskich Fabryk Samochodowych MORRIS
REPREZENTOWANY PRZEZ
MOTOR TRADERS, Tow. Handlu Samoch., Spółka z ogr. odp., WARSZAWA,
PLAC ŻELAZ. BRAMY 2, Telefony: 526-04, 526-05, 137-13.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Kraków, Lwów, Poznań, Łódź, Wilno, Katowice, Bydgoszcz, Rzeszów,
oflaruje nabywcom polskim
Samochody, cieszące się na całym świecie wyjątkową popularnością, a mianowicie:

Morris Oxford i Morris Cowley

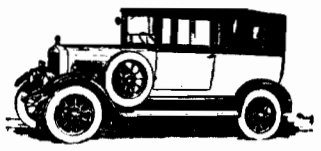

wozy osobowe:
ładne, wytrzymałe, silne, oszczędne.

Morris Taksówka 1929 r.

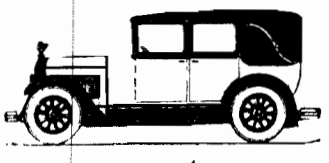

wóz, który uzyskał najwyższe uznanie zarówno pasażerów, jak właścicieli i kierowców.

Morris Commercial

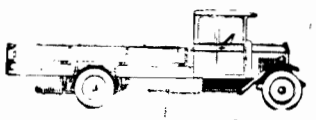

podwozie ciężarowe, świetnie nadające się zarówno do celów handlowych, jak komunikacyjnych.

Rozszerzając zakres swej działalności Tow. „Motor Traders" zamierza zorganizować w Białymstoku rejonowe zastępstwo. Zainteresowane osoby, rozporządzające odpowiedniemi wiadomościami, fachowemi, lokalem oraz gwarancją, zabezpieczającą kredyt zechcą nadesłać swe zgłoszenia pod adresem:

Warszawa, Plac Żelaznej Bramy 2, „Motor Traders", Sp. z ogr. odp.

Listy kandydatów
do Powiatowej Kasy Chorych.

Wczoraj upłynął termin złożenia list kandydatów do Powiatowej Kasy Chorych Złożono z grupy ubezpieczonych 8 list: Zjednoczenia Polskich Pracowników Umysłowych i Fizycznych (podobno fikcyjna) P.P.S. i Klasowych Zw. Zawodowych, Żyd. Bloku Robotniczego (fikcyjna) Bundu, Polskiego Bloku Demokratycznego, PPS-Lewicy (Jedność Robotnicza), Poalej-Sjon-Prawicy, Poalej-Sjon-Lewicy. Z grupy pracodawców złożono 4 listy: Rzemieślników i Drobnych Przemysłowców Zjednoczenia Pracodawców Demokratycznych, Ogólno-bezpartyjna Lista Pracodawców oraz Blok Pracy.

—xx—

„Zjednoczenie w Antoniuku".

W dniu 21 b.m. przy ul. Antoniukowskiej № 4 „Zjednoczenie" otworzyło nowy sklep spółdzielczy Nr. 10, a dziś o godz. 1-ej p. p. nastąpi uroczyste poświęcenie nowej spółdzielczej placówki.

Mieszkańcy Antoniuka, Dziesięcin i Bacieczek z radością witają powstanie znanej, sprężyście i umiejętnie prowadzonej instytucji społeczno-gospodarczej „Zjednoczenia". W niedalekiej przyszłości „Zjednoczenie" przez swe sklepy spółdzielcze dostarczać będzie chleb z własnej mechanicznej piekarni. Niech wszyscy zapisują się na członków Chrześc. Stow. Spół. „Zjednoczenie", niech kupują w sklepach spółdzielczych i niech popierają je materjalnie i moralnie, a „Zjednoczenie" coraz lepiej będzie mogło zaspakajać potrzeby społeczno-gospodarcze ludności.

Szczęść Boże! „Zjednoczeniu" w rozwoju i pożytecznej pracy dla dobra miejscowego społeczeństwa.

—xx—

Eksponaty
na wystawę szkolną.

Magistrat asygnował 300 zł. do dyspozycji p. Inspektora Szkolnego na przewiezienie eksponatów szkolnych z Białegostoku na Okręgową Wystawę Szkolną w Warszawie, a następnie na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu.

—x—

Wybory
do Rady Izby Lekarskiej

Dziś odbędą się wybory do Rady Izby Lekarskiej Warszawsko-Białostockiej. Na terenie Województwa Białostockiego uprawnionych jest do głosowania 299 lekarzy, w tem w Białymstoku 70.

—x—

Samobójstwo

— W dn. 21 bm. m. Gajówki Starczewszczyzna pow. białostockiego, 60-letni Stanisław Szała powiesił się. Przyczyną samobójstwa — przewlekła i nieuleczalna choroba.

—xx—

Przeniesienie budki

— Budkę do sprzedaży wody, która znajduje się obok żeńskiej szkoły rzemieślniczej (ul. Sienkiewicza), Magistrat przenosi na ul. Wasilkowską obok toru kolejowego, ponieważ podczas ślizgawicy budka ta stale zagraża bezpieczeństwu publicznemu.

Na rzecz sanatorjum dla policjantów

Z powodu obrania Ks. Pastora P. Gorodiszcza, Superintendenta Misji Barbikańskiej na członka Królewskiego Wielkobrytyjskie o Towarzystwa Geograficzn., współpracownicy Misji zamiast bankietu, na życzenie Ks. Pastora złożyli w Redakcji zł. 100 na rzecz Sanatorjum dla policjantów chorych na płuca.

—xx—

Płaćmy składki w terminie

Zwracamy uwagę, że nieuiszczone w terminie składki na rzecz Państw. Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, opłaty na rzecz Stow. Dozoru Kotłów, składki na rzecz Zakładu Ubezp. od wypadków, opłaty za badanie żywności, koszta leczenia w szpitalach publicznych grzywny, wymierzone przez Starostwo za przekroczenie przepisów administracyjnych, będą ściągnięte przez Magistrat w drodze przymusowej. W tym wypadku pobierane będą koszta egzekucyjne w wysokości conajmniej 5 zł. mimo że w wielu wypadkach będzie to stanowiło prawie tyle, co należna kwota. W interesie płatników leży zatem rychłe uregulowanie należności.

—xx—

Przychodnie przeciwwenerycz.

Departement Zdrowia Min. Spr. Wewn. zaleca samorządom organizowanie przychodni przeciwwenerycznych w ośrodkach zdrowia, gwarantując udzielenie subwencyj rządowych dla przychodni, prowadzonych według wskazówek i zarządzeń Ministerstwa.

—xx—

Wybór prezydenta miasta

W dniu 26 b. m. (poniedziałek) odbędzie się plenarne posiedzenie Rady Miejskiej. Najważniejszym punktem porządku obrad jest wybór prezydenta miasta. Pozatem z innych punktów należy wymienić wybór 3 członków Komisji Rewizyjnej na miejsce pp: Kulikowskiego, Dorożyńskiego i Rutkowskiego, wybór członka Komisji Regulaminowej na miejsce p. Kulikowskiego, sprawa zasiłku jednorazowego dla pracowników miejskich.

Popierajcie L.O.P.P.

W kilku wierszach

— W środę, dnia 28-go bm. w Magistracie odbędzie się w drugim terminie Walne Zebranie członków Związku Lekarzy w Białymstoku.

— W Łomży odbył się okręgowy zjazd Zw. Młodzieży Polskiej przy udziale 500 osób. Po nabożeństwie odbyła się defilada i akademja.

— W dniu 22 bm. w Knyszynie podczas bójki pomiędzy Stanisławem Gajdą, a Stanisławem Polińskim, uderzony został laską po głowie interwenjujący policjant. Sprawcę uderzenia—Gajdę aresztowano.

— Magistrat wydał zarządzenie, aby właściciele sanek przed rozpoczęciem sezonu zimowego zwrócili się do Magistratu, celem okazania posiadanego przez nich zezwolenia na prawo jazdy.

— W dniu 22 bm. policja sporządziła 41 protokułów za nieprzestrzeganie różnych przepisów. Ponadto ukarano w drodze doraźnych mandatów karnych 22 osoby na 33 złote.

— Z dniem 1 stycznia r. b. projektuje się połączenie wszystkich sądów pokoju m. Białegostoku.

— Józef Kozłowski będąc w stanie nietrzeźwym w czasie odprowadzania go do komisarjatu rzucił się na posterunkowego, uderzając go rękoma w piersi. Kozłowskiego zatrzymano.

— Odbył się Zjazd Delegatów Związków Rzemieślników Żydowskich przy udziale przedstawicieli z województw Białostockiego, Wileńskiego, Nowogródzkiego i Poleskiego. Omawiano sprawy wyborów do Izb Rzemieślniczych

—xx—

Komunikat.

Ze Szkoły Muzycznej.

Szkoła Muzyczna im Fr. Chopina w miejsce p. Petlinówny zaangażowała do wykładania przedmiotów teoretycznych b. asystentkę prof. Ryttla w Konserwatorjum Warszawskiem, prof. Leokadję Kahanównę, osobę bardzo kompetentną, która z pewnością podniesie poziom przedmiotów teoretycznych w szkole i postawi je na wysokości zadania, pracując na korzyść i pożytek Szkoły i uczni.

Dyrekcja przypomina ponownie, że Szkoła wydaje uczniom, którzy ukończą cały kurs, obięty programem, świadectwo według wzoru, zatwierdzonego przez Ministerstwo, dające prawo udzielania lekcyj w szkołach prywatnie i składania egzaminu na ostatni kurs konserwatorjum.

Wkrótce Szkoła otrzyma zwykłą uczniowską zniżkę kolejową.

Powrót p. Wojewody

W dniu wczorajszym w nocy powrócił p. Wojewoda Kirst, który bawił w Warszawie kilka dni w sprawach służbowych.

—xx—

KASZEL CHRYPKĘ PRZERYWAJĄ
DRAŻETKI BENGALSKIE
KARPIŃSKIEGO

Zarząd Kasy Oszczędności
pow. Białostockiego
zawiadamia mieszkańców powiatu i miasta Białegostoku że Biuro Kasy z dniem 24 listopada 1928 r.
zostaje przeniesione
na ul. Pałacową nr. 2
(róg Ogrodowej) Zarząd

Koncesjonow. przez Minist. Wyznań Relig. i Ośw. Publicznego
6-cio tygodniowy Kurs Kroju
Cechmistrzyni KROJU
francuskiego i angielskiego
Po ukończeniu świadectwa.
Zgłoszenia do 1 grudnia.
ul. Sienkiewicza 18 m. 5, I-e piętro
(w podwórzu) w godz. 9—12 r. i 3—7 w.

Dr. G. Finkielsztejn
Choroby wewnętrzne
(serce i przemiana materji)
Ordynuje przy ul. Sienkiewicza 50
Telefon 14-01.

Dr. Neumark
Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe.
Przyjmuje od g. 10-12 i od 3-8 pp.
Białystok, ulica Kilińskiego Nr 11
Tel. 6-06. (ul. Niemiecka)

Dr. M. Kacnelson
choroby weneryczno-skórne
Przyjmuje od godziny 9-ej do 1-ej i od 4-ej do 7-ej
Białystok, Kilińskiego Nr. 8, tel. 9-61

EMIL JANNINGS
— w filmie —
JUTRO w „APOLLO" „OSTATNI ROZKAZ"

„Apollo" Czołowy film wytwórni „UFA". Jeszcze jeden klejnot na ob. sezon
DZIŚ SENSACJA! POCZĄTEK 6³⁰, 8²⁰, 10²⁰ WIECZ.
GWIAZDA TAWERNY PORTOWEJ
Potężny erotyczny dramat z życia najciemniejszych mętów społeczeństwa.
W rolach głównych
Pełna ognistego temperamentu J. Jugo oraz młodociany amant W. Fritsch
Jest to najlepszy film, który z wielkim powodz. grają stolice Europy.
O godz. 11³⁰, 1¹⁵ i 3-ej Po cenach od 75 gr. CYRK ROYAL z B. Goetcke i E. Kürti

„MODERN" DZIŚ od 11—3 pop. Ceny od 50 gr.
CYRKOWKA RITA
Porywający dramat sensacyjno-cyrkowy
W roli głównej: Człowiek o stalowych nerwach
HOOT GIBSON
Nad program ŁOWCA POSAGOWY
Komedja w 2-ch aktach.

Inżynier From
Warszawa, Hoża № 35.
Szkoła samochodowa
Mieszkanie bezpłatne
Katalogi informacyjne wysyłamy bezpłatnie

„Modern" Dziś początek o godzinie 6, 8¹⁰, 10²⁰ wieczór
PO RAZ OSTATNI. Powiększona orkiestra pod batutą S. Pomeranca.
Według powieści nieśmiertelnego
Wiktora Hugo
Przepiękne arcydzieło romantyzmu.
Potężna opowieść miłosna z za kulis rozpusty dw. królewskich
Człowiek Śmiechu

monumentalny dramat w 12 aktach
W rolach głównych
CONRAD VEIDT
MARY PHILBIN

OGŁOSZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Białymstoku, I rew. miasta Białegostoku, Franciszek Dziarski zamieszk. przy ul. Artyleryjskiej w w domu Nr. 4, ogłasza, że w dn 4-go grudnia 1928 r. od godziny 10 rano, w Białymstoku przy ul. Mickiewicza pod nr. 35 w lokalu fabrycznym firmy „C. Nowik i S-wie" odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: w sprawie Nr. E¹ 427/28 — 500 klg. wełny naturalnej, oszacowanej na 8000 zł. i w sprawie N. E¹ 572/28 10 tuzinów kapeluszy, 1000 metrów watyzki do kapeluszy i samochodu ciężarowego marki „Rex simplex" oszacowanych na 5000 zł.

Na zasadzie art. 1070 U P. C. powyższe ruchomości można nabyć niżej oszacowania.

Białystok, dn. 19.XI 1928 r.

Lekarz dentysta
Leon Kopelman
Choroby zębów i jamy ustnej
Sztuczne zęby
Przyjmuje od godz. 3 do 8 pp.
w niedzielę od 10 do 2 pp.
Białystok ul. Lipowa № 17. Tel. 11-52

PRZYJAZD DO WARSZAWY ZBYTECZNY
Załatwiamy zlecenia i informujemy o sprawach we wszystkich instytucjach państwowych, handlowo-przemysłowych i finansowych. Porady prawne i reklamacje podatkowe. Informacje handlowe, windykacja należności, pożyczki hipoteczne, sprzedaż i kupno nieruchomości.
T-wo „AJENCJA STOŁECZNA" Warszawa,
Pl. Małachowskiego 2, tel. 27 91, 165-05. Telegr. „Inhadom"

Ogłoszenia drobne

Sklep spożywczy dobrze prosperujący w śródmieściu Białegostoku z powodów familijnych do odstąpienia wraz z zapasem towarów. Wiadomość w biurze Chądzyńskiego, Warszawska 23 Białystok. 1777

Krzesła składane sprzedaje i wypożyczam. Grodzieński, Mostowa 4

Chcesz otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyj. prof Sekułowicza, Warszawa, Żórawia 42 Kursy wyuczają listownie: buchalterj., rachunkowości kupieckiej korespondencji handlowej stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji pisanie na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego niemieckiego, pisowni oraz gramatyki polskiej Po ukończeniu świadectwo. Żądajcie prospektów 1621

Szkoła Samochodowa Motocyklowa Tuszyńskiego Warszawa, Złota 23. Dla zamiejscowych mieszkania. 1658

„Stenograf Polski" miesięcznik ilustrowany organ Instytutu Stenograficznego — Warszawa, Krucza 26, wyuczającego również listownie stenografji najdoskonalej—wychodzi półrocznie dwa złote. Prospekty bezpłatnie 5165

Plany domów oraz wszelkich budynków kosztorysy wykonywa tanio Stef. Skwarcz Słonimska 49a.

Sprzedaje się pal to kafelkowe Oglądać można w godz 9—2 pp. Nowy Świat 10 Bursztyn. 1769

Sprzedaje się duży drewniany dom parterowy z ogrodem owocowym przy ul. Gdańskiej 13 (Nowa) cena przystępna

Zgubiono książkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Białystok na imię Konstantego, s. Stefana Józwika, rocz. 1893, zam. w. Bogdanki gm Zawyki.

Unieważnia się skradzioną książ. wojskowa wyd. przez P. K. U. Końskie na imię Czesława, syn Teofila, Matrackiego, rocz 1885, zam. w Bielsku Podlask. Jagiellońska 12.

Zgubiono książkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Białystok na imię Leiba, s. Kopela, Perelguta, rocznik 1903, zam. Zabłudów, Ciasna 16.

Zgubiono bilet okresowy w. przez Warsztaty Główne. Łapy na imię Szostaka Bolesława, zam. Białystok, Stołeczna 14

WARUNKI PRENUMERATY: miejscowa z dostarczaniem do domu — Zł. 5, — zamiejscowa wraz z przesyłką — Zł. 5 gr. 50, — zagraniczna Zł. 9.
CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy — szerokość szpalty redakc. w tekście na 4 stronie — 70 groszy, zwyczajna połowa szpalty redakc. — 25 groszy, drobne za wyraz 20 groszy. Układ ogłoszeń dwunastoszpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na zasadzie uchwał Zjazdu Prasy Prowincjonal. wszystkie komunikaty instytucyj prywatnych i społecznych w kronice podlegają opłacie

Wydawca i redaktor odpowiedzialny: MARJA LUBKIEWICZOWA

Drukarnia Miszondznika, Białystok Lipowa 25. — Tel. 5-98.